

Sympatolytika

Sympatolytika jsou léky tlumící činnost sympatického nervového systému. Přímým i nepřímým působením blokují adrenergní reakce. Rozdělujeme je na alfa a beta sympatolytika dle toho, které receptory blokují.

Přímo působící sympatolytika

Alfa-sympatolytika

Nejdéle používáme námelové alkaloidy. Indikací je nejčastěji porucha periferního prokrvení, hypertenze, plicní edém a jako premedikace před anestezií.

Neselektivní alfa-sympatolytika

- Blokují alfa-1 i alfa-2 receptory
- syntetická alfa-sympatolytika jsou **tolazolin, fentolamin, fenoxymetazolin**
- námelové alkaloidy se dříve používaly na migrény, **dihydroergokristin**
- syntetické: stimulace HCl, na feochromocytom, léčba retence moče

Alfa-1-sympatolytika

- snižují krevní tlak
- používají se u hypertenze a srdečního selhání, obstrukce močových cest, hyperplazie prostaty
- používané látky jsou **prazosin, terazosin, metazosin, urapidil, indoramin, alfuzosin**

Alfa-2-sympatolytika

- používanou látkou je **yohimbin**
- zvyšuje výdej noradrenalinu, má vazodilatační účinky v oblasti pánve
- používá se u poruch erekce (psychického rázu)

Beta-sympatolytika

 Podrobnější informace naleznete na stránce β -blokátory.

Mechanismus účinku sympatolytik je v omezení vlivu sympatiku na srdce (snížení síly a frekvence, snížení vodivosti, snižují tak spotřebu kyslíku myokardem). Dále také antagonizují nepříznivý efekt sympatiku na lipolýzu a glykogenolýzu.

Indikace

- hypertenze – dlouhodobě zlepšují prognózu díky regresi hypertrofie levé komory
- arytmie
- angina pectoris
- glaukom, feochromocytom, prevence migrény...

Nežádoucí účinky

Dochází k změnám hladin plazmatických lipidů, bronchokonstrikci, alergie, arytmie. Při náhlém vysazení může dojít k tzv. rebound fenoménu (rychlé zvýšení krevního tlaku).

Rozdělení

Jestli u léčiva není obrázek tabletky, léčivo není v současné době registrováno na českém trhu.

Beta-sympatolytika dělíme na selektivní a neselektivní. Dále je dělíme dle přítomnosti vnitřní sympatomimetické aktivity (VSA).

Neselektivní beta-sympatolytika bez VSA

Řadíme sem propranolol, **sotalol** a metipranolol.

Neselektivní beta-sympatolytika s VSA

Řadíme sem pindolol a bopindolol.

Selektivní beta-1-sympatolytika

Jsou velice důležité zejména pro užití při angině pectoris a hypertenzi. Mají méně nežádoucích účinků. Radíme sem látky bez VSA (**atenolol** , **metoprolol** , **betaxolol** , **esmolol**) a látky s VSA (**acebutolol** , celipropol).

Selektivní beta-2-sympatolytika

Tato léčiva jsou spíše jen experimentální.

Patří sem bisoxamin.

Alfa/Beta – kombinovaná sympatolytika

Patří sem **labetalol** , **karvedilol** , delevadol

Nepřímo působící sympatolytika

Radíme sem tři skupiny látek:

- falešné prekuzory – alfa-methyldopa
- látky vedoucí k depleci katecholaminů – reserpin
- látky blokující uvolňování katecholaminů z nervových zakončení – guanetidin, guanadrel a bretylium

Odkazy

Související články

- Sympatomimetika
- Parasympatomimetika
- Přímá parasympatomimetika
- Nepřímá parasympatomimetika

Externí odkazy

- Sympatolitika (anglická wikipedie) (<https://en.wikipedia.org/wiki/Sympatholytic%7C>)

Použitá literatura

- HYNIE, Sixtus. *Farmakologie v kostce*. 2. vydání. Praha : Triton, 2001. 520 s. ISBN 80-7254-181-1.
- <https://www.sukl.cz/namelove-alkaloidy-omezeni-pouziti?>